

VUOSISUUNNITELMA
toimikausi 2023-2024

Karusellin päiväkot

Lapsuuden itseisarvo

Ihmisenä kasvaminen

Lapsen oikeudet

Yhdenvertaisuus, tasa-arvo ja moninaisuus

Perheiden monimuotoisuus

Terveellinen ja kestävä elämäntapa

Varhaiskasvatuksen tehtävä

Varhaiskasvatuksen tehtävä on edistää lasten kokonaisvaltaista kasvua, kehitystä ja oppimista yhteistyössä huoltajien kanssa. Varhaiskasvatus edistää lasten tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta ja ehkäisee syrjäytymistä.

Varhaiskasvatuksessa opitut tiedot ja taidot vahvistavat lasten osallisuutta sekä aktiivista toimijuutta yhteiskunnassa. Lisäksi varhaiskasvatus tukee huoltajia kasvatustyössä sekä mahdollistaa heidän osallistumisensa työelämään tai opiskeluun.

Sisällys

KAJAANI SUUNTA TULEVAISUUTEEN KOLMELLA TEEMALLA.....	4
Elinvoima ja osaaminen - Menestyvä kaupunki.....	4
Lapset ja nuoret - Lasten ja nuorten kaupunki.....	4
Kestävä kehitys - Resurssiviisas luontokaupunki	5
LAADUNARVOINTIKYSELYSTÄ NOUSSEET VAHVUUDET JA KEHITTÄMISKOHTEET	6
LAADUNARVOINTIKYSELYSTÄ NOUSSEET YHTEISET KEHITTÄMISKOHTEET	7
Suunnitelma huoltajien osallisuuden lisäämiseksi	7
Suunnitelma kiusaamisen ehkäisemisestä ja tiedottamisesta	8
Leikki.....	9
PEDAGOGISEN TOIMINNAN VIITEKEHYS.....	10
Varhaiskasvatuksen arvoperusta.....	11
TIIMISOPIMUS.....	14
Yhteistyösuunnitelma veon kanssa.....	16
Leikki	17
Pedagoginen dokumentointi.....	18
Tunne- ja vuorovaikutustaidot, sekä sensitiivisyys.....	19
Arviointi.....	20
Monilukutaito ja digitaalinen osaaminen	21
LAAJA-ALAINEN OSAAMINEN	27
AJATTELU JA OPPIMINEN.....	27
KULTTUURINEN OSAAMINEN, VUOROVAIKUTUS JA ILMAISU.....	27
ITSESTÄ HUOLEHTIMINEN JA ARJEN TAIDOT	27
OSALLISTUMINEN JA VAIKUTTAMINEN.....	27

KAJAANI SUUNTAA TULEVAISUUTEEN KOLMELLA TEEMALLA

Elinvoima ja osaaminen - Menestyvä kaupunki

"Olemme kiinnostava kaupunki kotimaisille ja ulkomaisille osaajille. Opiskelijat hakeutuvat Kajaaniin."

Mitä tarkoittaa varhaiskasvatuksessa:

- Tarjoamme työ- ja harjoittelupaikkoja varhaiskasvatuksessa
- Varhaiskasvatuspalvelumme ovat joustavia ja vastaavat kysyntään
- Varhaiskasvatus on laadukasta – varhaiskasvatuskunta 2021
- Teemme yhteistyötä eri oppilaitosten kanssa
- Kehitämme ohjausosaamistamme opiskelijoiden suhteen
- Olemme näkyvästi esillä sosiaalisessa mediassa – näkyvyyden ja vetovoiman lisääminen

Näin toimimme:

- teemme yhteistyötä hallinnon kanssa lasten sijoittelussa
- tarjoamme harjoittelupaikkoja eri oppilaitosten opiskelijoille
- huolellinen perehdyttäminen uusille työntekijöille, sijaisille sekä opiskelijoille

Lapset ja nuoret - Lasten ja nuorten kaupunki

"Edistämme lasten ja nuorten turvallisuutta sekä yhteisöllisyyttä. Nuorilla on mielekästä tekemistä. Lasten ja nuorten on hyvä kasvaa Kajaanissa."

Mitä tarkoittaa varhaiskasvatuksessa?:

- Lasten osallisuus ja sen kehittäminen pitkäaikainen painopistealue
- Positiivinen pedagogiikka ja hyvän huomaaminen
- Lapsella oikeus tarvitsemaansa tukeen
- Henkilökunnalla sensitiivinen työote
- Varhaiskasvatuksessa lapsella turvallinen kasvuympäristö, jossa nollatoleranssi kiusaamiselle

Näin toimimme:

- vahvistamme lasten osallisuutta edelleen, pidämme sitä päivittäisenä työtapana jokaisella toimintakaudella 2022-2024
- käytämme positiivista palautetta ja kannustamista jokapäiväisessä toiminnassa päivittäin
- kohteliaat käytöstavat
- päivittäinen yhteistyö huoltajien kanssa tärkeää

Kestävä kehitys - Resurssiviisas luontokaupunki
"Käytämme resurssejamme harkitusti, hyvinvointia ja kestävästä kehitystä edistävästi."   Mitä tarkoittaa varhaiskasvatuksessa?:   - Kierrätämme tavaroita ja huonekaluja eri yksiköiden/ryhmien välillä- Pyrimme hankkimaan kestäviä ja korjattavia tavaroita- Hyödynnämme kierrätys- ja luonnonmateriaalia- Minimoimme ruokahävikkiä – harjoittelu lasten kanssa- Kierrätämme yhdessä lasten kanssa- Käytämme kirjastoa monipuolisesti- Luonto on yksi oppimisympäristömme- Hyödynnämme kaupungin eri tiloja toiminnassamme
Näin toimimme: Näin toimimme: -retkeilemme viikoittain, lähiympäristö tutuksi-käytetään lähiluontoa leikki- ja liikuntaympäristönä-päiväkodin pihan ja lähiympäristön siistinä pitäminen-neuvotaan lapsille lelujen ja tavaroiden asianmukaista käsittelyä, tavaroille omat nimetyt/kuvitetut säilytyspaikat

LAADUNARVOINTIKYSELYSTÄ NOUSSEET VAHVUUDET JA KEHITTÄMISKOHTEET

Yksikkömme vahvuudet
- Kodinomaisuus -Henkilökunnalla ratkaisukeskeinen työote ja työhön sitoutuneisuus -Iloisuus ja huumori -Henkilökunnan eri-ikäisyys -Hyvä piha-alue ja ympäröivä luonto -Rauhallinen, lasta tukeva kasvuympäristö -Toimiva yhteistyö huoltajien kanssa
Näin toimimme + tarkennus tiimiin: -päivittäinen yhteydenpito huoltajiin tärkeää -käytämme oppimisympäristöjä sisällä ja päiväkodin ulkopuolella monipuolisesti hyväksi -annetaan ja pyydetään apua ryhmien välillä aktiivisesti
Arviointi

Yksikkömme kehittämiskohteet
-lasten osallisuuden edelleen kehittäminen -työyhteisön ristiriitatilanteiden ratkaiseminen riittävän ajoissa toista arvostaen ja kuunnellen -kuvaohjauksen käytön tehostamien
Näin toimimme + tarkennus tiimiin: -vahvistetaan lasten osallisuutta työtapana päivittäin (lasten havainnoiminen, keskustelut, ideoinnit, äänestykset, huoltajien kanssa keskustelut) -ristiriitatilanteissa viestitään rehellisesti, rakentavasti ja toista arvostavasti kuunnellen, käsitellään ristiriidat tuoreeltaan -Jokaiseen ryhmään kuvallinen päivästrukturi näkyville - Jokaisella aikuisella käytössään Supersankari-liikennevalot -Huoltajille sähköinen palautelomake käyttöön -Joka ryhmään yhdessä lasten kanssa tehdyt kuvitetut säännöt

Arviointi

LAADUNARVIOINTIKYSELYSTÄ NOUSSEET YHTEISET KEHITTÄMISKOHTEET

Suunnitelma huoltajien osallisuuden lisäämiseksi

- **Miten kerätään mielipiteitä/ajatuksia/toiveita, kyselyt, vanhempainillat, ja niin edelleen?**
- **Onko huoltajilla taitoja/osaamista, joita voidaan vakassa hyödyntää?**

Näin toimimme + tarkennus tiimiin

Lasta hakiessa kuulumisten vaihto ja päivästä kertominen

-Monipuoliset tiedottamisen kanavat; Whatsapp, Drive ja kuukausitiedote.

-Huoltajille suunnattuja yhteisiä tapahtumia ja tilaisuuksia. Huoltajien kohtaamisia.

-Huoltajilla on mahdollisuus tulla päiväkotiin seuraamaan arjen toimintaa.

-Huoltajien mielipiteiden kartoitus Forms-kyselyillä ja vanhempainilloissa

-Huoltajille sähköinen palautelomake käyttöön

Arviointi

LAADUN ARVIOINNISTA NOUSSEET YHTEISET KEHITTÄMISKOHTEET

Suunnitelma kiusaamisen ehkäisemisestä ja tiedottamisesta: - Miten kiusaamista ehkäistään? - Miten toimintatavoista tiedotetaan huoltajia? - Miten ryhmässä esiintyvistä kiusaamistilanteista informoidaan huoltajia?
Näin toimimme + tarkennus tiimiin   Aikuisten on tärkeä olla lasten lähellä ja havainnoida tilanteita, jotta voimme puuttua asioihin. On selvitetävää, mitä tilanteissa on tapahtunut aiemmin ja mitkä tekijät johtivat kiusaamiseen. Tilanne on käytävä läpi lasten kanssa ja mietitään yhdessä, miten voidaan toimia seuraavalla kerralla. Lapsille on kerrottava, mikä kaikki on kiusaamista ja mikä ei. Kiusaamista on esimerkiksi se, ettei oteta toisia leikkiin tai määrällään joku lapsi aina tiettyyn rooliin leikissä. On tärkeä kuulla kaikki osapuolia. Tunnetaitotuokioilla on tärkeä puhua kiusaamista. Yksi toimiva keino on laatia lasten kanssa ryhmän säännöt ja tehdä videoita tai nukketeatteria erilaisista kaveritilanteista. "Sovittelunalle" voi olla toimiva kiusaamistilanteiden selvittämisessä.   Vanhempainilloissa on tärkeä kertoa huoltajille, miten kiusaamista ehkäistään ryhmässä ja kuinka kiusaamistilanteissa toimitaan. Tapahtuneesta kiusaamisesta on tärkeä kertoa heti huoltajille, jotta he voivat tarvittaessa puhua kotona asiasta. Mikäli kiusaamisen toimista huolimatta jatkuu, kutsutaan huoltajat koolle asian tiimoilta yhteiseen palaveriin.   Katso aiheesta tarkemmin Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen suunnitelma lasten suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä -suunnitelma Turvallisuus-ohjeita –kansioista.
Arviointi

LAADUN ARVIOINNISTA NOUSSEET YHTEISET KEHITTÄMISKOHTEET

Leikki   - Miten huomioimme leikin mahdollisuudet, osallisuuden ja inklusion leikissä, aikuisten rooli
Näin toimimme + tarkennus tiimiin   -mahdollistetaan lapsille leikki päivittäin-luodaan leikkitilanteita ja muokataan leikkiympäristöjä yhdessä lasten kanssa-leikkiryhmien muodostaminen lasten ehdoilla huomioiden myös ilman kaveria olevat lapset, tarvittaessa aikuisen pedagogisessa ohjauksessa-tarjotaan lapsille elämyksiä ja virikkeitä leikkiin esim. retkillä, saduilla, tietokirjoilla, netistä, aikuisen kertomuksilla-opetetaan lapsia käsittelemään leluja arvostaen, itse ideoitujen leikkivälineiden salliminen
Arviointi

PEDAGOGISEN TOIMINNAN VIITEKEHYS

Kuva: Opetushallitus

Varhaiskasvatuksen arvoperusta

Lapsuuden itseisarvo

Esimerkkejä miten arvo näkyy toiminnassa:

- Osallisuus huomioidaan jokaisen kohdalla kaikessa
- Kohtaamme jokaisen lapsen yksilöllisesti
- Henkilökunta kiinnittää huomiota siihen, että puhuu lapsista tasa-arvoisesti
- Lasten oman kulttuurin arvostaminen ja kannustamme lapsia luomaan itse omaa kulttuuriaan

Miten arvo näkyy toiminnassamme:

- Jokainen lapsi on arvokas omana itsenään
- kaikkia lapsia kohdellaan kunnioittavasti ja tasa-arvoisesti

Ihmisenä kasvaminen

Esimerkkejä miten arvo näkyy toiminnassa:

- Ryhmän säännöt tehdään yhdessä lasten kanssa ja kuvitetaan
- Kaikkiin kiusaamistilanteisiin puututaan, tilanne käydään läpi ja huoltajia tiedotetaan
- Hyvät käytöstavat – aikuisen esimerkki
- Positiivinen pedagogiikka
- Kaveritaitojen kehittäminen
- Tunnetaitojen vahvistaminen – vuorovaikutusleikkejä
- Auta minua tekemään itse ja tue minua löytämään erilaisia ratkaisuja
- Huomaa hyvä!

Miten arvo näkyy toiminnassamme:

- Kerrotaan mikä on oikein ja väärin
- Yhteiset säännöt yhdessä lasten kanssa miettien
- Aikuiset vahva läsnäolo lasten päivittäisessä arjessa mahdollistaa tuen lapsille heidän kasvussaan ja oppimisessaan
- Kiusaamistilanteisiin puututaan heti ja järjestelmällisesti
- Nähdään jokaisessa lapsessa hänen vahvuutensa

Lapsen oikeudet

Esimerkkejä miten arvo näkyy toiminnassa:

- Lapsen oikeus tulla hyväksytyksi ryhmässä juuri sellaisena kuin on
- Eläminen tässä hetkessä
- Osallisuus
- Turvallisuus: fyysinen, psyykkinen, sosiaalinen
- Leikki on lapsen oikeus – leikin havainnointi
- Aikuinen edistää leikkiä muokkaamalla oppimisympäristöä yhdessä lasten kanssa
- Aikuinen läsnä vastaamassa lasten tarpeisiin
- Kaveritaidot ja ryhmäytyminen

Miten arvo näkyy toiminnassamme:

- Jokainen lapsi tulee kohdatuksi päivän aikana ja saa ilmaista itseään omilla keinoilla
- Keskitytään myönteiseen vuorovaikutukseen lapsen kanssa
- Huomioidaan, ettei kukaan lapsi ole tahtomattaan yksin

Yhdenvertaisuus, tasa-arvo ja moninaisuus

Esimerkkejä miten arvo näkyy toiminnassa:

- Henkilökunta toimii sukupuolisensitiivisesti ja hyväksyy kaikki lapset taustasta ja ominaisuuksista riippumatta
- Kaikki lapset saavat osallistua kaikkeen toimintaan
- Toiminnassa hyväksytään erilaiset tavat tehdä
- Jos lapsi ei saa osallistua uskonnolliseen toimintaan, järjestetään vastaavaa toimintaa
- Huomioidaan ruokarajoitteet
- Oikeus saada tietoa omalla kielellä
- Käytämme laajasti eri kommunikaatiokeinoja
- Pedagoginen dokumentointi yksilö- ja ryhmätasolla
- Autamme lasta tulemaan kuulluksi (kuvat, piirtäminen, sadutus, kuvaaminen, videointi jne.)

Miten arvo näkyy toiminnassamme:

- Lapsia kohdellaan tasavertaisesti riippumatta heidän sukupuolestaan tai perhetaustastaan
- Muistamme ammatillisuuden joka tilanteessa lasten ja huoltajien kanssa työskennellessämme
- Tuemme suomalaista kulttuuriperinnettä: juhlat, lorut, askartelut, huomioimme myös eri kieli- ja kulttuuri-taustaisten lasten omaa perinnettä

Perheiden monimuotoisuus

Esimerkkejä miten arvo näkyy toiminnassa:

- Otamme selvää kulttuurista, tavoista arvoista jne. perheeltä itseltään
- Tehdään näkyväksi erikieliset lapset esimerkiksi ryhmän seinälle toivotuksia eri kielillä
- Kunnioitetaan ja hyväksytään kaikenlaiset perheet
- Huomioidaan perheiden tarpeet ja toiveet esimerkiksi katsomuksellisista asioista
- Perheiden kanssa tehtävässä yhteistyössä käytetään tarvittaessa tulkkia
- Huomioidaan erilaiset teemapäivät ja niiden monipuolinen toteutus, esimerkiksi läheisen päivä

Miten arvo näkyy toiminnassamme:

- Kunnioitamme ja hyväksymme erilaiset perheet
- Tuetaan perheitä haasteissa, ohjataan tarvittaessa erilaisten tukimuotojen pariin

Terveellinen ja kestävä elämäntapa

Esimerkkejä miten arvo näkyy toiminnassa:

- Lapsia ohjataan terveyttä ja hyvinvointia edistävään elämäntapoihin esimerkiksi keskustelemalla, lukemalla kirjallisuutta, draaman avulla, vastaamalla kysymyksiin ikätasoisesti
- Kierrättäminen – lapset + henkilökunta
- Hävikin seuraaminen
- Suositaan aineettomia lasten lahjoja
- Terveellinen ruoka, liikunta ja lepo
- Säännöllinen päivärytmi
- Opetellaan sosiaalisia taitoja: pyritään ehkäisemään syrjäytymistä
- Siisteyskasvatus
- Lähiympäristöön tutustuminen, retkeily, ympäristön suojele
- Esteettisyys oppimisympäristöissä

Miten arvo näkyy toiminnassamme:

- Ohjaus ja kannustus liikkumiseen, ulkoiluun ja luonnon arvostamiseen, aikuisen oma positiivinen asenne tärkeää
- Jokainen ryhmä tekee kaksi ryhmäleikki-korttia yhteiseen käyttöön
- Ruoan arvostaminen; vältetään ruokahävikkiä, maistellaan kaikkia ruokia
- Liikutaan myönteisessä ilmapiirissä, jossa kaikkien onnistumisista iloitaan
- Tunnetaitojen opettelussa tunteiden sanoittaminen tärkeää, aikuisen ja huoltajien tuki ja malli
- Luodaan päiväleppohetken myönteinen ja rauhallinen ilmapiiri

Yhteistyösuunnitelma veon kanssa

Veon kanssa sovitut yhteistyökäytännöt ja toimintamallit

Arvio yhteistyön toteutumisesta

Leikki

Esim. Leikin havainnointi, aikuisen rooli leikissä (ohjaus, havainnointi, rikastaminen, leikkijä jne.), pitkäkestoisen leikin mahdollistaminen, lelujen saatavuus (yhteiskäyttö, kuvitettu mahdollisuudet), oppimisympäristöjen kehittäminen, lapset mukaan lelujen tilaamiseen, omien lelujen mahdollisuus, leikin lisääminen kaikkiin hetkiin, juonellinen leikki, pitkäkestoisen leikin mahdollisuus, leikkimahdollisuudet ulkona, lähiympäristön hyödyntäminen.

Näin toimimme:

- Aikaa ja rauhaa täytyy olla leikille
- Aikuinen kehittää leikkiä leikissä mukana olemalla tai epäsuorasti ympäristöön, välineisiin ym. vaikuttamalla
- Ajanmukaiset, turvalliset lelut
- Pieniä leikkejä voi jättää paikoilleen, jotta voi myöhemmin jatkaa (myös ulkona)
- Leikki on yhtä arvokasta sisällä ja ulkona
- Toisten leikin kunnioittaminen
- Kun leikki loppuu tai vaihtuu toiseen, lelut kerätään

Miten osallisuus huomioidaan?

- Lasten osallistumien lelujen valintaan ja leikkiympäristön järjestämiseen
- Leikki-ideat ja leikkikaverit lapsilähtöisesti

Toimintatapojen tarkennus tiimiin:

Arviointisuunnitelma + arviointi

Pedagoginen dokumentointi

Esim. lasten vasut arjen työkaluksi, lapsikohtaisen materiaalin kerääminen (kansio, sähköinen kansio, vihko jne.), kirjaaminen, videointi, valokuvaaminen, haastattelut, aikuisten haaveinnot, keskustelut, lasten osallisuus, aikaa ihmettelylle, aikaa pohdinnalle, esille asiat joita ollaan jo tehty, pedagoginen dokumentointi kaikkien vastuulla, arjen tilanteiden dokumentointi + tiimipalavereissa dokumenttien hyödyntäminen, jatkuvuus, vasujen koontilomake käyttöön, käsitteen ”pedagoginen dokumentointi” avaaminen kaikille.

Näin toimimme:

-Sähköiset kansiot jokaiselle lapselle.

-Arjen dokumentoinnit toiminnan suunnittelun pohjaksi tiimipalavereissa, pedatiimissä ja vasu-keskusteluissa

Miten osallisuus huomioidaan?

Tuumaustuokio (5-10 min.) tai saduttaminen jokaisen lapsen kanssa kerran

Toimintatapojen tarkennus tiimiin

Arviointisuunnitelma ja arviointi:

Tunne- ja vuorovaikutustaidot, sekä sensitiivisyys

Esim. Vahvuusvaris + muut positiivisen pedagogiikan materiaalit, Piki-materiaali, draama (pöytäteatteri, esitykset, käsinuket jne.), asioiden käsittely silloin kun asia on ajankohtainen, tunnemittarit, vahvuudet toiminnan keskiössä, myönteisen palautteen antaminen lapsille ja aikuisille, vahvuuksien säännöllinen läpikäynti, ystävällisten tekojen kerääminen, lapsi apuopeksi (itsetunnon ja rohkeuden vahvistaminen), Fanny-kirjat, aikuisen malli, tunteiden sanoittaminen, toiminnan ennustettavuus

Näin toimimme:

- Jokaisen lapsen vahvuuksien kirjaaminen>laitetaan näkyville.
- Tunteiden sanoittaminen lapsen kanssa.
- Hyvät käytöstavat tavaksi, aikuiset hyvänä esimerkkinä

Miten osallisuus huomioidaan?

- Ryhmän säännöt yhdessä lasten kanssa.
- Jokaisen lapsen kuulluksi ja nähdyksi tuleminen päivittäin.

Toimintatapojen tarkennus tiimiin**Arviointisuunnitelma ja arviointi:**

Arviointi

Lasten arviointia eri aihealueisiin liittyen some-julkaisuihin.

Esim. peukuttaminen, vihreä/punainen merkki, tunnehyrrä (Oppi ja Ilo), tunnemittarit, kuvat, muistot näkyviksi, keskustelut lasten kanssa, lasten ideat näkyviksi, numeroarvioinnin harjoittelu, huoltajien palautteen käsittely ja huomiointi, oman työn videointi ja arviointi, arviointimateriaalin hyödyntäminen (esim. Parrila), lapset mukaan videoidun materiaalin arviointiin, lapsen kanssa tekeminen "pilkotaan" ja arvioidaan, omat kyselyt (esim. Google Forms), saduttaminen, lapsen aito kuunteleminen, arviointia jokaiseen tiimipalaveriin, itsearviointilomakkeen käyttö, toimintakulttuurin kehittämistavat

Näin toimimme:

- Dokumentoidaan arjen havaintoja lapsista esim. kirjallisesti tai kuvaamalla
- Annetaan lapsille mahdollisuus ilmaista mielipiteensä toiminnasta
- Lasten mielipiteet ja ideat toiminnan pohjaksi

Miten osallisuus huomioidaan?

Lasten arvioinnin tukena kuvat, videot, "naamakuvat", peukutukset. Ollaan päivittäin kuulolla lasten viesteistä.

Toimintatapojen tarkennus tiimiin

Arviointisuunnitelma ja arviointi:

Monilukutaito ja digitaalinen osaaminen

Esim. harjoitellaan kriittistä lukutaitoa, keskustellaan ikärajoista, tartutaan lasten aloitteisiin, huolehditaan lasten tietosuojasta, tutustutaan lasten digitaaliseen maailmaan, tarjotaan vain ikätasoon sopivaa sisältöä, laitteet lasten saatavilla, laitteiden toimivuuden varmistaminen, työskentelyasennot, äänenvoimakkuus, näytönkirkkaus, tiedonhaku yhdessä lapsen kanssa, arjen teknologiaan tutustuminen, kuvien ja videoiden hyödyntäminen, medialukutaito, myönteinen suhtautuminen digitaalisiin ympäristöihin, digitaalisten ympäristöjen hyödyntäminen lasten osallisuuden vahvistamisessa, henkilöstön osaaminen, laitehuolto yhdessä lasten kanssa, tutustutaan näppäimistöön ja yleisimpiin symboleihin, käyttö osana oppimisen tukea, sovelluksiin tutustuminen, pedagoginen dokumentointi

Näin toimimme:

- Kirjastoauton hyödyntäminen
- iPadi käytössä päiväkodissa päivittäin, hyödynnetään kuvia lasten ja vanhempien kanssa
- Päivittäin luetaan kirjoja, lorutellaan, kuvakirjat, musiikki, lasten kanssa keskustellaan ja rupertellaan
- Arkea kuvataan ja videoidaan, myös lapset
- Dokumentoidaan lasten piirustuksia ja maalauksia, keskustellaan lasten kanssa
- Samanlaiset toiminnanohjauskuvat joka ryhmään
- Näytelmät, draama

Miten osallisuus huomioidaan?

- annetaan tabletteja lasten käyttöön niitä pyydetessä leikin ym. tilanteiden kuvaamiseen ja tiedon etsintään

Toimintatapojen tarkennus tiimiin

Arviointisuunnitelma ja arviointi:

OPPIMISEN ALUEET

ILMAISUN MONET MUODOT

Nukkumatit: Lauletaan ulkona ja sisällä. Sisällytetään esim. Soittimia musiikkihetkille.

Kädentaitoja harjoitellaan monipuolisesti eri tekniikoin. Luetaan, lorutellaan, Halinallekerhoa, yms.

Tiukset: Luetaan, lorutellaan ja lauletaan/soitetaan esim. Rytmimunat, marakasseilla leikin lomassa.

Pilipiiparit: Taiteen ja tieteen elämyksiä, mm musiikkia, tiedettä, liikuntaa sisällä ja ulkona, taidetta sekä käsitöitä. Vieraillaan kirjastoautossa pienissä ryhmissä ja tilataan kuukausittain uudet kirjalaatikot. Laatikoiden sisällössä kuunnellaan lapsia ja pyydetään heidän toivomiaan kirjoja.

Dokumentoinnissa käytetään kuvia ja videoita. Tallennetaan Driveen lasten kansioiksi.

Kannustetaan lapsia monipuoliseen ilmaisuun ja tarjotaan paljon erilaisia virikkeitä.

OPPIMISEN ALUEET

KASVAN, LIIKUN JA KEHITYN

Tiukuset: Päivittäin ulkoilemme piha-alueella, jonka maasto on monipuolinen motoriikan harjoittamiseen. Katsellaan, kuunnellaan ja ihmetellään maailmaa. Tiistaisin sisäliikuntaa, mm. Tutustutaan liikunta välineisiin ja niiden käyttöön pienin askelin. Opetellaan ikätasoisesti arjen perustaitoja.

Nukkumatit: Retkeillään joka viikko (liikenteen havainnointi, turvallisen liikkumisen taito). Ulkoilemme päivittäin. Sisäliikuntaa keskiviikkoisin. Sallitaan omaehtoinen liikkuminen sisällä mm. Muotolaatat ja pehmapalloilla. Joulukuussa somejulkaisu.

Pillipiiparit: Käytöstapojen harjoittelua päivän eri tilanteissa. Rohkaistetaan ja kannustetaan maistamaan erilaisia ruokia. Harjoitellaan kohtuullista kuluttamista, esimerkiksi ruokaa otetaan sen verran kuin jaksaa syödä. Liikutaan päivittäin päiväkodin pihassa sekä kuukausittain lähiympäristössä. Liikuntaa sekä ulkona että sisällä. Liikuntavälineitä lasten ulottuvilla ja käytettävissä.

OPPIMISEN ALUEET

KIELTEN RIKAS MAAILMA

Nukkumatit: Luetaan, sanoitetaan tilanteita, vaihtuvat kirjat kirjastoautosta. Kaksi nukketeatteriesitystä kaudella. Suomen kielen oppimisen tehostamista.

Tiukset: Luetaan, lauletaan ja lorutellaan. Kirjalaatikko kirjastoautosta. Pöytäteatteri esityksiä.

Pillipiiparit: Lorutellaan, lauletaan ja luetaan päivän eri tilanteissa. Harjoitellaan kertovaa puhetta esimerkiksi kuvien ja tarinoiden kautta. Harjoitellaan digitaitoja, kuten kuvaamista, oppimispelejä, animaatioita. Kynän ja saksien käytön sekä digilaitteiden käytön harjoittelua. Lastenkirjoja lainataan lapsien mielenkiinnon mukaan, niin lepohetkelle luettavaksi kuin muuten käytettäväksi. Harjoitellaan lasten kertovan lukemisen menetelmää Lukukummi-hankkeen materiaalin avulla.

OPPIMISEN ALUEET

MINÄ JA MEIDÄN YHTEISÖMME

Nukkumatit: Ryhmän sääntöjä käyty läpi yhdessä lasten kanssa. Säännöt kuvitettuna näkyvillä. Lapset saavat käyttää välillä aikuinen apuna lpadia. Esim. liikenneturvallisuus viikolla lapset saavat kuvata liikennemerkkejä. Vuoden kiertoon liittyen esim. juhlat teemoitetaan Muumiteeman ympärille.

Tiukset: Tutustutaan toisiimme ja opetellaan olemaan yhdessä, esim. nimet, nimilaulu. Opetellaan nimeämään kehonosia. Opetellaan yhdessä sääntöjä ja niiden noudattamista.

Pillipiiparit: Monipuolinen kirjallisuus, retket lähiympäristöön sekä keskustelut ja kiinnostavien asioiden tarkastelu. Etsitään tietoa lapsiryhmää kiinnostavista asioista yhdessä. Järjestetään mahdollisuuksien mukaan vierailuja eri kohteisiin, esim. taidemuseo, uimahalli

OPPIMISEN ALUEET

TUTKIN JA TOIMIN YMPÄRISTÖSSÄNI

Nukkumatit: Laskemista ollaan harjoiteltu ulosmenemisen yhteydessä portailla. Harjoitellaan syömään ruisleivän kuoret.

Tiukuset: Katsellaan, kuunnellaan, tutkitaan, haistellaan ja maistellaan. Ihmetellään maailmaa.

Pillipiiparit: Retket Vanahikselle, Ensilän puutarhalle tai muuhun retkikohteeseen (puistoon, metsään...). Matemaattiset, kielelliset ym. Tehtävät ulkona. IPadit oppimisen välineenä.

LAAJA-ALAINEN OSAAMINEN

AJATTELU JA OPPIMINEN

Näin toimimme + tarkennus tiimiin

- Annetaan lapsille aikaa leikin kautta oppia uusia asioita, tarjotaan leikkiin erilaisia materiaaleja ja tavaroita.
- Kirjat ja tabletit ajattelun ja uuden oppimisen välineinä.
- Keskustelut ja ihmettely aikuisen ja toisten lasten kanssa.

KULTTUURINEN OSAAMINEN, VUOROVAIKUTUS JA ILMAISU

Näin toimimme + tarkennus tiimiin

- Aikuiset toimivat hyvänä esimerkkinä suvaitsevaisesta ja tasa-arvoisesta suhtautumisesta kielellisesti ja kulttuurisesti erilaisiin ihmisiin.
- Vuodenkierron mukaisten juhlien ja kulttuuriin liittyvien tapahtumien viettäminen, huomioidaan eri kulttuuri-
taustaiset lapset

ITSESTÄ HUOLEHTIMINEN JA ARJEN TAIDOT

Näin toimimme + tarkennus tiimiin

- Ikätasoisen omatoimisuuden kehittäminen aikuisen tuen ja kannustamisen avulla.
- Positiivisen suhtautumisen vahvistaminen terveelliseen ruokaan ja liikkumiseen.
- Lapset opetetaan kunnioittamaan omaa ja toisten kehollista koskemattomuutta; hyvän kosketuksen sääntö.

OSALLISTUMINEN JA VAIKUTTAMINEN

Näin toimimme + tarkennus tiimiin

- Arjen rakenteet mahdollistavat kuuntelemisen ja vuorovaikutuksen kehittämisen; aamutuokiot, lasten kokoukset, hetket aikuisen kanssa
- Lapset osallistuvat yhdessä aikuisten kanssa ryhmän sääntöjen tekemiseen

TIIMISOPIMUS

Tiimin nimi:

Tiimin jäsenet:

Tiimivastaava:

Tiimin varavastaava:

Miten varmistamme kaikkien tiimin jäsenten osallisuuden tiimissä/tiimipalaverissa?

Minkälaista on hyvä ja laadukas varhaiskasvatus?

Miten se mahdollistetaan/toteutetaan? Miten toimimme?

Tiimin jäsenten vastuualueet:

Tiimin jäsenten erityisosaaminen, jota voi hyödyntää tiimissä:

Tiimin käytänteet ja yhteiset pelisäännöt:

- tiedonkulku:
- palautteen antaminen:
- työnjako:
- huolien puheeksiotto:
- mistä asioista voimme päättää tiimissä/mistä asioista päättää päiväkodin johtaja?
- tiimin arjen toimintatavat ja päivästruktuuri:
- muut sovitut asiat:

Miten tiimissä toimitaan konfliktitilanteissa?

Minkälaisia pelisääntöjä meillä on perheiden kanssa tehtävälle yhteistyölle?

Miten voimme tukea ja auttaa muita tiimejä? Minkälaista apua ja tukea toivomme muilta tiimeiltä meille?

Miten tiimissä ylläpidetään ja huolehditaan työhyvinvoinnista?

Mitkä ovat meidän tiimin vahvuudet?

Päivämäärä ja tiimin jäsenten allekirjoitukset

Tiimisopimuksen arviointisuunnitelma: